

Smlouva o dílo

Skutečnost, že dílo trpí vadami, sama o sobě nemusí znamenat, že dílo nemůže být dokončeno předvedením jeho způsobilosti sloužit svému účelu. Musí však jít právě o vady takové povahy, které vzhledem ke konkrétnímu dílu nebrání dílu sloužit svému účelu. Posouzení, zdali dané vady brání dílu sloužit svému účelu, bude vždy záležet na konkrétním případě. V případě výtahů si lze představit např. takové vady, jež nebrání dílu sloužit svému účelu, jako chybějící zrcadlo, nesprávné označení pater, nepůjde-li o výtah sloužící např. nevidomým, absence hlasového potvrzení patra, apod.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 23 Cdo 3512/2018-695 ze dne 13.7.2020)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně DOMINIK, s.r.o., se sídlem v M.u P., zastoupené JUDr. Ing. J.B., advokátem se sídlem v P., proti žalovanému Družstvu Žitomířská 39 se sídlem v P., zastoupenému JUDr. J.K., advokátem se sídlem v P., o zaplacení částky 168 803,40 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 46 C 292/2015, o dovolání žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2018, č. j. 58 Co 93/2018-649, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2018, č. j. 58 Co 93/2018-649, v části výroku I, již byl potvrzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 9. 11. 2017, č. j. 46 C 292/2015-560, ve znění opravného usnesení ze dne 9. 1. 2018, č. j. 46 C 292/2015-588, ve výroku III, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 9. 11. 2017, č. j. 46 C 292/2015-560, ve znění opravného usnesení ze dne 9. 1. 2018, č. j. 46 C 292/2015-588, ve výroku III se zrušují a věc se v tomto rozsahu vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 10 k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze (dále jen „odvolací soud“) rozsudkem ze dne 12. 4. 2018, č. j. 58 Co 93/2018-649, výrokem I potvrdil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 9. 11. 2017, č. j. 46 C 292/2015-560, ve znění opravného usnesení ze dne 9. 1. 2018, č. j. 46 C 292/2015-588, ve vyhovujícím výroku II o věci samé, pokud jím bylo rozhodnuto o částce 70 897,43 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 16. 8. 2015 do zaplacení, a v zamítavém výroku III o věci samé, jímž byla zamítnuta vzájemná žaloba o zaplacení částky 168 803,40 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 16. 8. 2015 do zaplacení; výrokem II zrušil rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku I o věci samé, jímž bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobkyni částku 512 049,48 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 364 966,30 Kč od 16. 6. 2015 do zaplacení a s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 147 083,18 Kč od 10. 5. 2017 do zaplacení, a dále ve vyhovujícím výroku II o věci samé, pokud jím bylo rozhodnuto o částce 32 635,33 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 16. 8. 2015 do zaplacení, a v závislých výrociích IV, V a VI, kterými bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, a v uvedeném rozsahu věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Soudy obou stupňů vyšly ze zjištění, že žalobkyně, jakožto zhotovitelka, a žalovaný, jako objednatel, uzavřeli dne 21. 7. 2014 smlouvu o dílo, jejímž předmětem byla výměna a modernizace výtahu. V čl. 7.1. smlouvy bylo sjednáno, že pokud provedené dílo neodpovídá výsledku určenému ve smlouvě a objednatel odmítne dílo převzít, má právo vrátit jej zhotoviteli k přepracování. Ze znaleckého posudku Ing. Václava Vaňka bylo zjištěno, že výtah neodpovídal svým provedením smlouvě o dílo (nosnost, druh a rozměry kabiny, příkon výtahového pohonu, ohrazení výtahové šachty, umístění

madla, zadní strana výtahu, kabinové dveře) a neodpovídal příslušným požadavkům vládního nařízení č. [27/2003](#) Sb. a příslušným normám ČSN EN 81-1+A3 - absentovalo prohlášení o shodě, výtah nebyl označen značkou ES. V zápisu z jednání účastníků ze dne 11. 3. 2015 a 31. 3. 2015 bylo uvedeno, že výtah neodpovídá smluvním ujednáním, žalovaný požadoval dodat plnění v souladu se smlouvou. Žalovaný pro uvedené vady díla dne 14. 5. 2015 odstoupil od smlouvy, odstoupení bylo doručeno žalobkyni 15. 5. 2015 (§ 2106 odst. 2 o. z.).

Odvolací soud přisvědčil závěru soudu prvního stupně, že mezi účastníky byla uzavřena platná smlouva o dílo podle § 2583 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“). Dílo (modernizace a výměna výtahu) nebylo provedeno (§ 2604 o. z.), neboť bylo toliko dne 24. 12. 2014 dokončeno (§ 2605 odst. 1 o. z.), když byla předvedena jeho způsobilost sloužit svému účelu, ale nebylo předáno, neboť žalovaný odmítl pro vady díla výtah převzít. Odvolací soud konstatoval, že dílo je provedeno, je-li dokončeno a předáno, a že obě podmínky musí být splněny kumulativně. Odvolací soud se ztotožnil se soudem prvního stupně, že byly splněny zákonné podmínky pro odstoupení od smlouvy pro podstatné vady, spočívající v tom (jak bylo prokázáno znaleckým posudkem), že instalovaný výtah neodpovídal svým provedením sjednané smlouvě o dílo (nosnost výtahu, druh a rozměry kabiny, příkon výtahového pohonu, ohrazení výtahové šachty, umístění madla, kabinové dveře) a neodpovídal příslušným požadavkům vládního nařízení č. [27/2003](#) Sb. a příslušným normám ČSN EN 81-1+A3 - absentovalo prohlášení o shodě, výtah nebyl označen značkou ES. Smluvní strany si tak byly povinny vrátit vzájemná plnění. I když soud prvního stupně dospěl k závěru, že předmět bezdůvodného obohacení nelze vydat a má být poskytnuta náhrada v penězích, podle odvolacího soudu pominul, že bylo plněno za úplatu (§ 2999 odst. 2 o. z.).

Při posouzení vzájemného návrhu žalovaného vyšel odvolací soud ze smluvního ujednání v čl. 4.1., v němž byla sjednána smluvní pokuta pro případ prodlení s dodáním projektové dokumentace pro probourání stropu šachty a úpravu stávající strojovny nebo s dokončením díla, či v případě překročení doby odstávky výtahu. Odvolací soud se ztotožnil se soudem prvního stupně, že žalobkyně byla v prodlení s dodáním projektové dokumentace a žalovaný má tak nárok na smluvní pokutu za toto prodlení ve výši 20 256, 41 Kč. Dále dospěl k závěru, že žalobkyně se ocitla v prodlení s dokončením díla, a to od 10. 11. 2014, kdy dílo mělo být zhotoveno, do 24. 12. 2014, kdy dílo bylo podle odvolacího soudu dokončeno, když k tomuto dni byla předvedena jeho způsobilost sloužit svému účelu. Žalovaný má proto právo na další smluvní pokutu ve výši 50 641,02 Kč. Za nedůvodný považoval vzájemný návrh žalovaného na úhradu další smluvní pokuty ve výši 168 803,40 Kč z celkem požadované výše 219 444,43 Kč s příslušenstvím z titulu překročení lhůty pro dokončení díla za období od 24. 12. 2014 do dne předcházejícímu dni odstoupení od smlouvy, neboť dne 24. 12. 2014 bylo dílo dokončeno (nikoliv provedeno). Pokud se jednalo o překročení sjednané doby odstávky, odvolací soud dospěl k závěru, že toto tvrzení žalovaného nebylo jednoznačně prokázáno. Odvolací soud proto rozhodl, jak výše uvedeno.

Žalovaný podal dovolání proti části výroku I odvolacího soudu, jíž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve výroku III o zamítnutí vzájemné žaloby o zaplacení částky 168 803,40 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 16. 8. 2015 do zaplacení. Dovolání považuje za přípustné podle § 237 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) s tím, že napadené rozhodnutí závisí na posouzení otázky hmotného práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu vztahující se k zákonu č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“), a na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu nebyla dosud vyřešena ve vztahu k posouzení ustanovení § 2605 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku. Z obsahu dovolání vyplývá otázka, zda je třeba ve smyslu tohoto ustanovení při posouzení, zda je dílo dokončeno, zohlednit i to, zda je dílo bez vad bránících užívání a zda je zhotoveno kompletně či pouze z části. Dovolatel má za to, že odvolací soud, stejně jako soud prvního stupně, nesprávně posoudil, že dílo bylo dokončeno dne 24. 12. 2014, kdy byla předvedena jeho způsobilost

sloužit svému účelu, když nezohlednil, že dílo (výťah) bylo zhotoveno v rozporu se smlouvou o dílo a trpělo vadami. Podle dovolatele odvolací soud v rozporu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu nezohlednil skutečnosti, že se jednalo o zcela jiný výťah, než byl objednan, a že vady sjednaného díla (výťahu) výrazně omezovaly jeho užívání. Odvolací soud se tak odchýlil od rozhodnutí Nejvyššího soudu při posuzování otázky okamžiku zhotovení díla – srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2002, sp. zn. 29 Odo 11/2001, a ze dne 11. 4. 2006, sp. zn. 32 Odo 1375/2004, podle nichž dílo, které je vadné podle § 554 odst. 1 obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), nelze považovat za dílo provedené, a to ani tehdy, když je objednatel převezme.

Dovolatel rovněž namítá, že rozsudek odvolacího soudu trpí vadou, jestliže se odvolací soud v odůvodnění svého rozsudku nevypořádal s argumentací žalovaného, vztahující se k otázce okamžiku dokončení díla. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2007, sp. zn. 28 Cdo 2860/2007.

Dovolatel z uvedených důvodů navrhl zrušení rozsudku odvolacího soudu v části jeho výroku I, jíž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve výroku III o zamítnutí vzájemné žaloby o zaplacení částky 168 803,40 Kč s příslušenstvím.

Žalobkyně ve vyjádření k dovolání navrhla odmítnutí dovolání pro jeho nepřipustnost a v případě, že by Nejvyšší soud přesto dospěl k závěru, že dovolání žalovaného je přípustné, navrhla jeho zamítnutí. Zdůraznila, že podle aktuální právní úpravy (§ 2605 o. z.), kterou je třeba na věc aplikovat, postačí pro dokončení díla, pokud je předvedeno, že dílo je schopno sloužit svému účelu. Vzhledem k tomu, že v dané věci je nesporné, že výťah (předmětné dílo) byl uveden do zkušebního provozu dne 24. 12. 2014, bylo dílo k tomuto datu dokončeno. Judikatura Nejvyššího soudu, na níž dovolatel v dovolání poukazuje s tím, že odvolací soud se od ní odklonil při posouzení dokončení díla, se vztahuje již k neplatné právní úpravě, nikoliv k právní úpravě rozhodné pro právní posouzení v dané věci.

Nejvyšší soud, jako soud dovolací podle § 10a o. s. ř., po zjištění, že dovolání žalovaného bylo podáno včas (§ 240 odst. 1 o. s. ř.) k tomu oprávněným subjektem - účastníkem řízení, který je řádně zastoupen advokátem (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.), posuzoval přípustnost podaného dovolání.

Podle § 237 o. s. ř., není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání žalovaného je podle § 237 o. s. ř. přípustné pro řešení otázky, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena a na níž závisí rozhodnutí odvolacího soudu, a to otázky výkladu ustanovení § 2605 odst. 1 o. z., konkrétně otázky, zda v případě, že dílo, které bylo uvedeno do zkušebního provozu, i když bylo zhotoveno v rozporu se smlouvou a trpí vadami, je způsobilé sloužit svému účelu.

Podle odvolacího soudu dílo bylo dokončeno dne 24. 12. 2014, když byla předvedena jeho způsobilost sloužit svému účelu a současně byl výťah, který byl předmětem díla, uveden do provozu.

Současně se odvolací soud ztotožnil se soudem prvního stupně, že dílo trpělo vadami spočívajícími v tom (jak bylo prokázáno znaleckým posudkem), že instalovaný výťah neodpovídal svým provedením sjednané smlouvě o dílo (nosnost výťahu, druh a rozměry kabiny, příkon výťahového pohonu, ohrazení výťahové šachty, umístění madla, kabinové dveře) a neodpovídalo příslušným požadavkům vládního nařízení č. [27/2003](#) Sb. a příslušným normám ČSN EN 81-1+A3 - absentovalo prohlášení o

shodě, výtah nebyl označen značkou ES. Tyto vady byly takové povahy, že představovaly dokonce důvody pro odstoupení od smlouvy pro podstatné vady.

Podle § 2605 odst. 1 o. z. dílo je dokončeno, je-li předvedena jeho způsobilost sloužit svému účelu.

Skutečnost, že dílo trpí vadami, sama o sobě nemusí znamenat, že dílo nemůže být dokončeno předvedením jeho způsobilosti sloužit svému účelu. Musí však jít právě o vady takové povahy, které vzhledem ke konkrétnímu dílu nebrání dílu sloužit svému účelu. Posouzení, zdali dané vady brání dílu sloužit svému účelu, bude vždy záležet na konkrétním případě. V případě výtahů si lze představit např. takové vady, jež nebrání dílu sloužit svému účelu, jako chybějící zrcadlo, nesprávné označení pater, nepůjde-li o výtah sloužící např. nevidomým, absence hlasového potvrzení patra, apod.

Byla-li však v podmínkách projednávané věci zjištěna např. nesprávná nosnost výtahu mající vliv na počet dopravovaných osob, není tato vada slučitelná s účelem, jemuž má bezpečný provoz výtahu sloužit. Na uvedeném nic nemění skutečnost, že dílo bylo uvedeno do tzv. zkušebního provozu.

Lze tak uzavřít, že dospěl-li odvolací soud k závěru, že dílo bylo v projednávané věci dokončeno předvedením způsobilosti díla sloužit svému účelu, je jeho právní posouzení nesprávné.

Nejvyšší soud proto rozsudek odvolacího soudu v napadeném rozsahu bez jednání (§ 243a odst. 1 o. s. ř.) podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil; jelikož důvody, pro které bylo rozhodnutí odvolacího soudu zrušeno, platí i pro rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i ve stejném rozsahu i rozsudek soudu prvního stupně a věc v dovoláním napadeném rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)